

V seria zadań domowych z elektrodynamiki klasycznej (2011/12)

Zadanie 1. Pokazać, że relatywistyczne prawo dynamiki $\vec{F} = \frac{d\vec{p}}{dt}$ można równoważnie zapisać jako:

$$\vec{F} = \frac{m}{\sqrt{1 - v^2/c^2}} \left[\vec{a} + \frac{\vec{v}(\vec{v} \cdot \vec{a})}{c^2 - v^2} \right],$$

gdzie $\vec{v}$ jest prędkością ciała a $\vec{a}$ jego przyspieszeniem.

Zadanie 2. Rozważmy dwie nieskończenie długie przewodzące nici o gęstości linowej ładunku odpowiednio $+\lambda$ i $-\lambda$ znajdujące się tak blisko siebie że można je traktować jako leżące na sobie. Nici wprowadzono w ruch ze stałymi prędkościami odpowiednio $+u$ i $-u$ wzdłuż kierunku wyznaczanego przez nici.

- Obliczyć pola $\vec{E}$ i $\vec{B}$ wytwarzane przez nici.
- W odległości d od nici ładunek q porusza się ze stałą prędkością v w kierunku wyznaczonym przez nici. Obliczyć siłę działającą na ładunek.
- Przejsć do układu współporuszającego się z ładunkiem. Dokonując transformacji pól obliczyć $\vec{E}'$ i $\vec{B}'$ w tym układzie, a następnie obliczyć siłę działającą na ładunek.
- Wykonać ten sam rachunek, ale tym razem zamiast transformacji pól wykonać transformację czterowektora gęstości prądu i obliczyć wartości pól korzystając z prawa Gaussa i Ampera.

Zadanie 3. Dwa ładunki punktowe q_1, q_2 znajdujące się w stałej odległości d poruszają się równolegle do siebie z tą samą stałą prędkością v w kierunku prostopadłym do prostej je łączącej. Obliczyć siłę działającą między nimi. Zastanowić się, w jakim układzie będzie najwygodniej rozwiązać ten problem.

Zadanie 4 (nadobowiązkowe). Na ćwiczeniach wyprowadziliśmy relatywistyczne prawa transformacji sił. Przyjmując, że układ primowany porusza się ze stałą prędkością u w kierunku x względem układu nieprimowanego transformacje wyglądają następująco:

$$\begin{aligned} F'_x &= F_x - \frac{v_y F_y + v_z F_z}{c^2/u - v_x} \\ F'_y &= \frac{F_y}{\gamma(1 - v_x u/c^2)} \\ F'_z &= \frac{F_z}{\gamma(1 - v_x u/c^2)} \end{aligned}$$

gdzie $\gamma = 1/\sqrt{1 - u^2/c^2}$, a $\vec{v}$ jest prędkością ciała, na które działa siła w układzie nieprimowanym. Wiemy, że siła Lorentza ma postać $\vec{F} = q(\vec{E} + \vec{v} \times \vec{B})$. Korzystając z wzorów na transformację siły oraz tego, że wzór Lorentza musi obowiązywać w obu układach odniesienia, wyprowadzić wzory na transformację pól $\vec{E}$ i $\vec{B}$ do układu primowanego.